

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-02-54-Misc.5
&
IT-02-54-Misc.6
Datum: 18. jul 2011.
Original: engleski

PRED SPECIJALNO IMENOVANIM VEĆEM

U sastavu: sudija Bakone Justice Moloto, predsedavajući
sudija Alphons Orié
sudija Guy Delvoie

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 18. jula 2011. godine

TUŽILAC

protiv

SLOBODANA MILOŠEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA U VEZI S POKRETANJEM ISTRAGE
ZBOG NEPOŠTOVANJA SUDA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff
g. Mathias Marcussen

Optuženi u predmetu br. IT-95-5/18-T

Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti u predmetu br. IT-95-5/18-T

Richard Harvey

Optuženi u predmetu br. IT-03-67-T

Vojislav Šešelj

I. Proceduralni kontekst

1. Dana 28. januara 2011. godine, optuženi Radovan Karadžić je od predsednika Međunarodnog suda zatražio da, pored ostalog, razmotri mogućnost imenovanja jednog pretresnog veća koje bi utvrdilo da li bi bilo potrebno imenovati *amicus curiae* na osnovu pravila 77(C)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) kako bi sproveo istragu o eventualnom ometanju valjanog sprovođenja pravde do kojeg je došlo obelodanjivanjem privatnih razmišljanja, pravne strategije i zdravstvenih tegoba Slobodana Miloševića.¹ Karadžić tvrdi da je posle obelodanjivanja na *WikiLeaksu* jasno da je bivši upravnik Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija, Timothy McFadden, obelodanio Vladi Sjedinjenih Država lične informacije o Slobodanu Miloševiću.²

2. Dana 9. februara 2011. godine, optuženi Vojislav Šešelj je od predsednika Međunarodnog suda zatražio da preduzme odgovarajuće radnje u vezi s pokretanjem krivičnog postupka protiv Timothyja McFaddena.³ Šešelj je uz svoj zahtev priložio isečke iz novina u kojima se, na osnovu informacija sa *WikiLeaksa*, diskutuje o ličnim podacima Slobodana Miloševića.⁴ Šešelj tvrdi da je njegov zahtev čvrsto utemeljen na pravilu 77(A)(ii) Pravilnika i da je McFadden obelodanio poverljive informacije, čime je prekršio pravilo 11 Pravilnika o pritvoru lica koja čekaju na suđenje ili žalbeni postupak pred Međunarodnim sudom ili su iz nekog drugog razloga pritvorena po ovlaštenju ovog Suda (dalje u tekstu: Pravilnik o pritvoru).⁵

3. Dana 11. marta 2011. godine, predsednik Međunarodnog suda je izdao nalog da ovo Veće ispita zahteve da se utvrdi da li je potrebno pokrenuti postupak na osnovu pravila 77(C) Pravilnika.⁶

II. Merodavno pravo

4. Pravilo 77, u relevantnim delovima, predviđa sledeće:

¹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Zahtjev za poništenje odluke o nadzoru telefonskih poziva, 28. januar 2011. godine (dalje u tekstu: Karadžićev zahtev), par. 14.

² Karadžićev zahtev, par. 2, 10-12, 14, 26-27, Dodatak B.

³ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Krivična prijava protiv bivšeg upravnika pritvorske jedinice UN Timoti Mekfedena, 9. februar 2011. godine (dalje u tekstu: Šešeljev zahtev), par. 1, 5-6.

⁴ Šešeljev zahtev, Dodatak 1.

⁵ Šešeljev zahtev, par. 5, 7. Pravilnik o pritvoru je poslednji put izmenjen i dopunjen 21. jula 2005. i trenutno je označen brojem dokumenta IT38/Rev.9.

⁶ Nalog kojim se određuje specijalno imenovano veće, 11. mart 2011. godine (poverljivo i *ex parte*); Nalog kojim se imenuju sudije u veće za rešavanje po zahtevu za pokretanje istrage u vezi sa nepoštovanjem suda, 11. mart 2011. godine (poverljivo i *ex parte*). Na osnovu informacija koje su dostavili Karadžić i Šešelj, to Veće će se isključivo baviti pitanjem da li postoje razlozi da se smatra da je g. McFadden izvršio nepoštovanje Suda.

(A) Vršeći svoja inherentna ovlašćenja, Međunarodni sud može proglasiti krivim za nepoštovanje suda one koji svesno i hotimično ometaju sprovođenje pravde, uključujući svaku osobu:

- (i) koja svedoči pred većem, a uporno odbija da odgovori ili ne odgovara na pitanje,
- (ii) koja obelodani informacije koje se odnose na taj postupak, svesno time kršeći nalog veća,
- (iii) koja se bez opravdanog razloga ogлуši o nalog da stupi pred veće ili veću dostavi dokumente,
- (iv) koja pretil svedoku, zastrašuje ga, na bilo koji način mu nanese štetu ili mu ponudi mito, ili na drugi način utiče na svedoka koji svedoči ili je svedočio ili će svedočiti u postupku pred većem, ili na potencijalnog svedoka; ili
- (v) koja pretil bilo kojoj osobi, zastrašuje je, ponudi joj mito ili na drugi način nastoji da primeni prinudu nad njom, s namerom da tu osobu spreči da ispuni svoju obavezu proisteklu iz naloga sudije ili veća.

[...]

(C) Kada veće ima razloga za sumnju da bi neka osoba mogla biti kriva za nepoštovanje Međunarodnog suda, ono može:

- (i) uputiti tužioca da istraži stvar u svrhu pripreme i podizanja optužnice za nepoštovanje suda,
- (ii) kada kod tužioca, po mišljenju veća, postoji sukob interesa u vezi s predmetnim postupcima, uputiti sekretara da imenuje *amicus curiae* da istraži stvar i izvesti veće da li postoji dovoljan osnov za pokretanje postupka zbog nepoštovanja suda; ili
- (iii) samo započeti postupak.

5. Shodno pravilu 11 Pravilnika o pritvoru, "[s]ve informacije o pritvorenima tretiraju se kao poverljive i dostupne su samo pritvoreniku, njegovom pravnom zastupniku i osobama koje je ovlastio sekretar".

6. U pravilu 34(C) Pravilnika o pritvoru stoji da "[i]nformacije o fizičkom i duševnom zdravlju pritvorenika sekretar čuva kao poverljive".

7. Shodno odredbi 1.2(i) Propisa o zaposlenima u Ujedinjenim nacijama,

[z]aposleni će u pogledu svih pitanja vezanih za službene poslove postupati s najvećim stepenom diskrecije. Zaposleni nijednoj vladi, entitetu, licu ili bilo kom drugom izvoru ne smeju prenositi nijednu informaciju do koje su došli zahvaljujući svom službenom položaju, a za koju znaju ili bi morali da znaju

da nije bila obelodanjena javnosti, osim ako je to primereno u sklopu redovnog obavljanja njihovih dužnosti ili shodno ovlaštenju generalnog sekretara. Ove obaveze ne prestaju napuštanjem službe.⁷

8. Shodno pravilu 1.2(d) Pravilnika o službi u Ujedinjenim nacijama,

[d]isciplinski postupci izloženi u članu X Propisa o zaposlenima i poglavlju X Pravilnika o službi mogu biti pokrenuti protiv onih zaposlenih lica koja se ne pridržavaju svojih obaveza i standarda ponašanja propisanih u Povelji Ujedinjenih nacija, Propisima o zaposlenima i Pravilniku o službi, Propisima i pravilima o finansijskom poslovanju i administrativnim propisima.⁸

III. Diskusija

9. Informacije koje je g. McFadden navodno obelodanio državnim službenicima Sjedinjenih Američkih Država ticale su se ličnih sklonosti Slobodana Miloševića, njegove privatne komunikacije sa suprugom, njegovih stavova o svojim savetnicima, kao i njegovog zdravstvenog stanja. Nakon što je proučilo relevantna pravila i propise, Veće je mišljenja da su lica koja su imala pristup takvim informacijama trebala da ih tretiraju kao poverljive. Pored toga, kao lice zaposleno na Međunarodnom sudu, g. McFadden je bio dužan da poverljive informacije ne deli ni s jednom vladom, entitetom, licem ili bilo kojim drugim izvorom. S tim u skladu, Veće konstatuje da ove informacije, po svemu sudeći, pokazuju da je g. McFadden možda prekršio svoju dužnost da ne obelodanjuje poverljive informacije.

10. Veće će sada analizirati da li je ovo eventualno kršenje poverljivosti dovelo do ometanja sprovođenja pravde na Međunarodnom sudu na osnovu pravila 77(A) Pravilnika.

11. *Actūs rei* nepoštovanja Međunarodnog suda nabrojani su u pravilu 77(A) Pravilnika. Nijedno od nabrojanih dela u ovoj situaciji nije primenjivo. Međutim, spisak dela sadržan u pravilu 77(A)(i)-(v) Pravilnika nije konačan, već samo predstavlja primere dela kojima se ometa sprovođenje pravde na Međunarodnom sudu.⁹ Shodno tome, nepoštovanje Suda se može izvršiti i putem svesnog i hotimičnog ometanja Međunarodnog suda u sprovođenju pravde na druge načine. Značenje izraza "sprovođenje pravde" u pravilu 77 Pravilnika treba tumačiti u svetlu *actūs rei* nabrojanih u pravilu 77(A), koja se tiču pitanja tesno povezanih s funkcionisanjem sudskih postupaka pred Međunarodnim

⁷ Propisi o zaposlenima u Ujedinjenim nacijama koji su trenutno na snazi objavljeni su 1. januara 2011. godine i označeni brojem dokumenta ST/SGB/2011/1.

⁸ Pravilnik o službi u Ujedinjenim nacijama koji je trenutno na snazi objavljen je 1. januara 2011. godine i označen brojem dokumenta ST/SGB/2011/1.

⁹ V. *U predmetu protiv Florence Hartmann*, predmet br. IT-02-54-R77.5, Presuda po navodima o nepoštovanju suda, 14. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: Presuda u predmetu *Hartmann*), par. 19; *Tužilac protiv Zlatka Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-AR77, Presuda po žalbi Ante Nobila na odluku o nepoštovanju suda, 30. maj 2001. godine, par. 39.

sudom. Pored toga, Veće podseća da Međunarodni sud poseduje inherentnu nadležnost, koja proističe iz njegove pravosudne funkcije, da rešava po navodima o nepoštovanju Suda kako bi osigurao da ne bude onemogućen u vršenju svojih nadležnosti i da njegove osnovne *pravosudne funkcije* budu zaštićene.¹⁰

12. Informacije koje su navodno obelodanjene u tekućem predmetu tiču se tri glavne kategorije: pitanja lične prirode, podataka o Miloševićevom zdravstvenom stanju i Miloševićevih navodnih stavova o njegovim savetnicima. Konkretno informacije u vezi s pitanjima lične prirode koje su navodno obelodanjene Vladi Sjedinjenih Država, na primer, koje je knjige Milošević voleo da čita ili koliko je često razgovarao sa svojom suprugom, nisu relevantne za sudski postupak pred Međunarodnim sudom. Kategorija podataka o zdravstvenom stanju ili ona koja se tiče stavova nekog optuženog o njegovim savetnicima može da ima uticaja na sudski postupak. Međutim, konkretne informacije iz ovih kategorija koje su navodno obelodanjene Vladi Sjedinjenih Država, na primer to da su, uprkos tome što je Milošević javno omalovažavao *amici curiae*, njegovi pravni saradnici često bili u kontaktu s njima ili to da se Miloševićovo zdravstveno stanje pod stresom pogoršavalo ili da je on odbijao određene preporuke koje su mu davali lekari, toliko su uopštene da njihovo obelodanjivanje ne ometa sprovođenje pravde na Međunarodnom sudu. Veće, stoga, ne nalazi nikakav razlog da smatra da je ponašanje g. McFaddena ometalo sprovođenje pravde na Međunarodnom sudu u smislu pravila 77(A) Pravilnika.¹¹

13. Međutim, Veće naglašava da je, uprkos tome što navodno ponašanje ne spada u delokrug pravila 77 Pravilnika, pažljivo razmotrilo ovo pitanje i da je svesno da to navodno ponašanje može naneti štetu ugledu Međunarodnog suda kao institucije. S obzirom na to da je g. McFadden možda prekršio svoju dužnost, Veće precizira da sama činjenica da navodno ponašanje ne spada u delokrug pravila 77 ne isključuje primenu drugih pravnih sredstava za rešavanje ovog pitanja. To pitanje se može rešiti u skladu s propisima i pravilima UN, primenom internih mera za sprečavanje ponavljanja takvog ponašanja i/ili primenom spoljnih sudskih ili vansudskih mera.

¹⁰ Naglasak dodat; v. *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-I-A-R77, Presuda o navodima protiv prethodnog pravnog zastupnika Milana Vujina, 31. januar 2000. godine, par. 13 i reference koje se u njemu navode.

¹¹ Iz toga sledi da Šešeljeva tvrdnja da je došlo do kršenja pravila 77(A)(ii) Pravilnika iz sličnih razloga ne stoji. Pored toga, u njegovoj tvrdnji je, po svemu sudeći, prenebregnuta činjenica da pravilo 77(A)(ii) zahteva kršenje nekog konkretnog naloga veća.

IV. Dispozitiv

14. Iz gorenavedenih razloga, Veće **ODBIJA** da primeni svoja ovlašćenja na osnovu pravila 77(C) Pravidnika.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Bakone Justice Moloto,
predsedavajući

Dana 18. jula 2011. godine,
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]